

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

Refellitur objectiva Distinctio Thomistica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

tum, singulare nec universale, sed abstrahens ab utroque.

CLXXXII. Contrà 1°, sicut nihil est realiter identificabile ei, à quo realiter distinguitur; ita nihil est formaliter identificabile ei, à quo formaliter distinguitur; atqui formalitas entis saltem formaliter distinguitur à Petreitate, sive Petro ut tali, ergo, &c. si verò dicat non esse quidē identificabile formaliter, sed realiter; ea, quæ distinguuntur formaliter debere distinguui realiter, ac proinde non esse identificabilia realiter, ante satis ostensum est.

CLXXXIII. Contrà 2°, si formalitas illa entis sit utrique, Deo & creaturæ identificabilis: da, Deo identificari; si identificetur formaliter, Deus erit formaliter creatura & econtrà; si realiter, Deus erit realiter creatura & econtrà, ut n. 180. ostensum est. Deinde cum sic identificari debeat, ut per te non perdat formalem distinctionē, inde absurdū absurdorum sequitur videlicet, sic illam esse idem cum Deo & creatura ante intellectum realiter, aut saltē formaliter, ut tamen non sit idem cū Deo & creaturā ante intellectū simpliciter sive formaliter, quod idem est (cum hoc sit prius) ac Petrum sic esse hominē, ut tamen Petrus non sit animal, uti Ref. 1^a ostendimus.

CLXXXIV. Refellitur 4°, juxta hanc sententiam admitti debet 1° cōpositio formalis ante intellectū in Divinis. 2° Deum per se non esse formaliter sapientē. 3° Essētiam Divinam plusquam ratione distinguui à relationibus, & consequenter Patrem non esse summē simplicē: à quibus cōmuniter abhorrent Theologi, uti ex professio in Theologiā ostendimus.

CLXXXV. Respondet R. P. Poncius loco suprà citato à Divinis excludi cōpositionem propriē realem, formalem verò esse necessariam. 2° satis esse quod Deus sit per se eminenter sapiens & sapientiæ radix, licet non sit ipsa formalitas sapientiæ; sed ab ea formaliter distinguatur. 3° in Conciliis non definiti Essētiam Divinam plusquam ratione distinguui à Relationibus, quidquid id sit in Florent. dictum à quodam Ioanne Theologo. 4° Deum esse summē simplicem realiter, licet non sit summē simplex formaliter, quia Concilium Rhemense, Florentinum, alia Concilia & Patres per summam Dei simplicitatem aliud non intendunt, quam compositionem propriē realem & partium à se mutuō perfectibilem, contrà Gilbertum Porretanum, excludere; non verò formalem, quæ, cum primum à Scoto inventa sit, tunc non erat in quæstione, sed sola illa realis.

CLXXXVI. Contrà: jam ostensum est, distinctionem formalem esse propriē realem: licet tamen propriē realis non esset, saltem opponitur simplicitati summæ. & ista, quæ ibi adstruitur, majori, quam propugnabimus infra: ergo admitti non potest: probatur consequentia; quia in Deo summa adstrui debet, quæ salvā auctoritate Scripturarum & Conciliorum adstrui potest simplicitas: deinde difficulter valde probabitur, Deum non esse, saltem formaliter, ante intellectum & ex natura rei perfectibilem, semel dato, quod non sit formaliter sapientia sua, prout illa sententia adstruit; id autem non ausim asserere. Nec dici potest cum eodem ibidem, quod non sit formaliter perfectibilis, quia Deus est, aut quia fundamentaliter est ipsa sapientia: nam ad 1^{am} patet; quia si distinctio ista formalis tollat divinam simplicitatem, ut contendimus, Deum tollit; ad 2^{am} similiter patet; quia sicut in homine esse fundamentaliter risibilitatem, &c. non tollit perfe-

ctibilitatem hominis per illam; ita nec Dei perfectibilitatem per sapientiam, &c. tollit, quod Deus sit fundamentaliter ipsa sapientia. Denique Concilia & Patres non tantum intendunt excludere à Deo compositionem propriē realem; sed omnem illam, quæ opponitur simplicitati possibilem summæ, sic ut Deo, utpote entium omnium possibilem perfectissimo, tribuant summam simplicitatem, quæ ulli tribui potest, ut omnes fateri tenentur.

RESOLUTIO II.

Refellitur objectiva distinctio Thomistica.

CLXXXVII. Refellitur 1°. Vel distinctio illa objectiva mediat inter formalitates ante intellectum intrinsecè diversas, vel post intellectum tantum? si 1^{am}, distinctio illa objectiva Thomistica confundi debet cum Scotistica, & eodem modo impugnari: si post intellectum tantum (præterquam quod malè vocetur objectiva, quasi se tenens ex parte objecti) cum intellectus nihil mutet in re intrinsecè, etiam post intellectum dici non possunt intrinsecè diversæ, sed extrinsecè tantum, ac proinde distinctio illa objectiva Thomistica, necessariò confundi debet cum formali Nominalium & nostrā.

CLXXXVIII. Respondet R. Pater Comptonus, distinctionem illam objectivam mediare inter formalitates ante intellectum intrinsecè fundamentaliter diversas, & post intellectum intrinsecè præcisivè, id est, negatione se tenente ex parte præcisionis, non intrinsecè negativè, id est, negatione se tenente ex parte objecti, actualiter diversas: sic enim disp. 24. Logic. Sect. 5ª rem totam explicat: Dico itaq; ante operationem intellectus, seu actum præcindentē, nullam in objecto actualem fuisse distinctionem, sed solum aptitudinalem, seu fundamentalem, vel, ut alii vocant, virtuales, intellectus verò suā sagacitate prædicta hæc realiter identificata intentionaliter separat ac dividit, ita ut uno representato seu cognito, aliud non representetur, sed perinde se habeat, atque si in objecto omnino non esset, non quidem abstractione negativā, seu negando rationale esse unitum animali; hoc enim esset falsum, ut rectè S. Thomas citatus Sect. 3. num. 2. sed præcisivā, cognoscendo scilicet animal, nullā per illum actum factā mentione rationalis. In duobus igitur fundatur hæc conclusio, secunditate objecti, & intellectus subtilitate.

CLXXXIX. Contrà 1° nulla est distinctio inter intrinsecè præcisivè & intrinsecè mentaliter; intrinsecè autem mentaliter idem est, quod intrinsecè extrinsecè, quæ opponuntur, ergo, &c.

CLXXXX. Contrà 2°, per præcisionem formalem attingitur totum objectum totalitate objecti, vel non? Respondebit attingi totum objectum totalitate objecti realis, non verò totalitate objecti intentionalis sive præcisionis; quia intellectus præcindentendo animal à rationali in Petro præcisivè tollit identitatem, quæ est inter animal & rationale in Petro: sed velim scire, quomodo distinguatur totum objectum totalitate objecti realis, à toto objecto totalitate objecti intentionalis sive præcisionis: vel enim distinctio illa est intrinseca simpliciter; & sic incidit in sententiam Scotisticam: vel est intrinseca præcisivè & mentaliter, & idem est quod intrinseca extrinseca, quæ opponuntur; vel

est omnino extrinseca, & sic in nostram sententiam inciditur.

CLXXXI. Contrà 3° si præcisio formalis in eodem indivisibili objecto repræsentet unum sine alio ex parte sua tantum, & in actu exercito; non verò ex parte objecti & in actu signato, sic ut ante illam nulla sit actualis distinctio; rectè sequitur, totam distinctionem esse formalem purè extrinsecam & mentalem. Probat sequela, quia tota distinctio ex eo est, quòd unum ex parte actus repræsentetur sine alio, quòd sanè totum est ex parte præcisionis, quæ nihil mutat in re, nisi ut summum præcisivè, id est, mentaliter, ac proinde extrinsecè.

CXCII. Contrà 4° vel objecti fecunditas sive eminentia (ut vocant alii) facit ut in ipso objecto ex parte objecti sit unum & alterum manifestabile, sive duo manifestabilia, vel unicum ex parte objecti repræsentabile; sed diversis conceptibus in solâ subtilitate intellectus, & non repugnantia objecti fundatis? si 1um, manifestè inciditur in sententiam Scoti: si 2um (præterquam quòd idem sit de ente ut ente, quòd negat, quia eadem fecunditas & subtilitas intellectus respectu illius, quæ respectu aliorum, quorum est unicū manifestabile ex parte sua quandoquidem totum fundetur in ipso intellectu,) inciditur in sententiam Nominalium & nostram. Deinde sicut objectum propter illam eminentiam non potest dici realiter à seipso distinctum, ita nec objectivè & formaliter: item sicut propter eminentiam illam non potest inæquatè produci quoad intrinsecam, ita nec sic concipi. Præterea sicut illa eminentia nihil est ante intellectum, nisi una indivisibilis realiter, formaliter & objectivè entitas, sive res; ita nihil confert ad distinctionem in re realem, formalem aut objectivam intrinsecam. Denique sicut qui Deum, secundum quod est in se, ridet, non potest dici videre bruta, lapides, &c. in se, licet Deus in se sit eminenter idem quòd illa in se; sed dici debet videre id, quòd est eminenter bruta, lapides, &c. ita qui concipit rem unam realiter, formaliter & objectivè simpliciter, non potest dici concipere rem unam realiter, formaliter & objectivè plures, licet sit eminenter res realiter, formaliter & objectivè plures; sed dici debet concipere rem, quæ est eminenter res realiter, formaliter & objectivè plures, quæ totò cælo distinguuntur, & plus volunt Scotistæ & Thomistæ, aliàs nobiscum sentirent: nec rationalitas & animalitas simpliciter distinguerentur objectivè aut formaliter, sed objectivè eminenter, aut formaliter eminenter, quòd jure negant; quia sic etiam dici possunt realiter eminenter distingui, quòd negant.

CXCIII. Refellitur 2° distinctio Thomistica. Res una realiter simplex non est apta distingui, per diversos conceptus formales in diversas formalitates objectivas; sed distinctio objectiva, sive virtualis Thomistica, debet mediare inter diversas formalitates objectivas, saltem post diversos conceptus formales, ergo non datur.

CXCIV. Probat major si res eadem realiter simplex esset apta distingui per diversos conceptus formales in diversas formalitates objectivas, idem realiter posset concipi & non concipi simul, putà eodem conceptu; sed id contradictoriè repugnat, ergo, &c. Probat minor, idem realiter simplex & indivisibile in creatis, produci & non produci totum, scilicet eadem productione; existere & non

existere adæquatè, scilicet eadem existentia; uniri & non uniri, scilicet eadem unione, secundum omne, quòd est ipsi identificatum, contradictoriè repugnat, ergo & idem realiter concipi & non concipi totum simul. Consequentia tenet à pari.

CXCV. Respondebis 1° negando hanc minorem: quia licet contradictoriè repugnet idem concipi & non concipi secundum idem, quòd non fieret; non tamen repugnat idem concipi & non concipi secundum diversas formalitates, quòd tantum fieret; nam Petrus, v. g. conciperetur secundum animalitatem, & non conciperetur secundum rationalitatem; non verò conciperetur & non conciperetur secundum rationalitatem tantum.

Sed contrà infero. Ergo idem similiter potest produci & non produci secundum diversas formalitates, licet non possit secundum idem; quia si non sint contradictoria idem respectu diversarum formalitatum concipi & non concipi simul, non erunt etiam produci & non produci simul: unde Petrus poterit produci secundum quòd est animal, & non produci secundum quòd est rationalis: ex quo sequitur dari posse genus immediatè individuatum à parte rei, videlicet hoc animal productum sine rationali, quòd quidem omnino chimericum arbitrantur, sed contrà infra agemus.

CXCVI. Respondebis 2° esse disparitatem inter concipi & non concipi, & produci & non produci, quòd scilicet hæc terminentur, ad idem secundum idem, sc. existentiam rei, quæ est una omnium virtualitatum: non item ista, sed ad cognoscibiles objecti terminantur, quæ sunt diversæ, ut vel ipsa experientia docet.

CXCVII. Sed contrà 1° id ipsum est quòd quærimus, an scilicet in eadem re realiter simplici sint diversæ cognoscibiles objectivæ, ita ut una ejusdem rei formalitas sit cognoscibilis non cognita alià ex parte objecti; videturque id omnino esse contrà Divum August. lib. qq. 83. q. 32. dicentem, *Vnam rem non posse aliam, alio plus intelligere*. Deinde eandem rem realiter simplicem posse concipi & non concipi secundum intrinsecam, & illam diversas conceptibiles sive cognoscibiles habere, reipsa sunt unum & idem: undè petis principium.

CLXXXVIII. Contrà 2° tibi gratis dato, quòd in eadem re simplici sint diversæ cognoscibiles objectivæ, peto, quare non sint etiam diversæ producibiles.

CLXXXIX. Respondere non potes, cum communi Adversariorum, 1° disparem esse utriusque rationem, eò quòd scilicet producibilitas, unibilitas & similia, conjungantur cum existentia Physica rei, quæ, cum sit unica, consequenter non potest esse nisi unica producibilitas, unibilitas, &c. ejusdem rei realiter simplicis; conceptibilitas verò sive cognoscibilitas non conjungatur cum existentia Physica rei, quia etiam res Physicè non existentes cognosci possunt. Id (inquam) Respondere non potes, quia producibilitas in rebus, producibilitas & unibilitas in modis, sunt quid prius ipso conjungi cum existentia Physica rei; ideo enim produci vel non produci potest, conjungi vel non conjungi cum existentia Physica rei, &c. quia in re est producibilitas vel non producibilitas existentia Physicæ: imò fieri potest, ut producibilitas unibilitas, &c. (si sint rei merè possibilis, & numquam existura) non conjungantur cum existentia Physica rei,

rei, ergo independenter ab existentia Physica rei iudicandum de una vel pluribus ejus producibilitatibus. Deinde si conjungi cum existentia Physica rei tolleret diversam producibilitatem inadæquatam rei; idem esset; quia alioqui sequeretur de eadem re existente verificari hæc prædicata, produci & non produci; ergo conjungi cum existentia Physica rei tollit similiter diversam cognoscibilitatem inadæquatam rei existentis, aliàs sequeretur de eadem re existente verificari hæc prædicata cognosci rem existentem & non cognosci rem existentem. Unde vides, esse eandem difficultatem pro cognoscibilitate, ac pro producibilitate; quia non minus cognoscibilitas rei ut Physicæ existentis debet conjungi cum existentia Physica, quam ipsa producibilitas. Denique prædicata aliqua, non idem sunt contradictoria, quia terminantur ad subjectum existens; aliàs album & dulce respectu pomi existentis essent contradictoria; sed quia sunt affirmatio & negatio ejusdem de eodem subjecto, ut forma & destructio formæ, &c. unde chimæra concepta, & chimæra eadem non concepta, sunt contradictoria.

cc. Respondere non potes 2° cum Patre Comptono hic, ex eo, quod idem cognoscatur inadæquatè & non cognoscatur inadæquatè, nihil sequi incommodi; secus verò ex eo, quod idem produceretur inadæquatè & non produceretur inadæquatè, videlicet idem à seipso realiter distingui, sicque idem esse rem realiter eandem, & non esse rem realiter eandem. Id (inquam) respondere non potes; quia hæc evasio jam præclusa est: si enim idem realiter possit, per te, habere diversas conceptibiles intrinsecas in actu exercito potentia extrinsecæ, sic ut concipi & non concipi possit; quidni possit habere diversas producibilitates intrinsecas in actu exercito potentia extrinsecæ, sic ut produci & non produci possit: dicere autem cognoscibilitatem esse per ordinem ad intellectum causam intentionalem & subtiliorem, producibilitatem verò per ordinem ad causam realem Physicam, causam minus subtilè, verba sūt & voces; quia intellectus cognoscibilitatem nō ponit in objecto, sed præsupponit, ac proinde, si in objecto non sint plures cognoscibilitates, magis quam producibilitates, nō plus ad eas juvat intellectus subtilitas, quam causæ Physicæ materialitas aut ruditas.

cc. Deinde velis nolis, admittere debes paritatem inter produci & non produci ex una parte, concipi & non concipi ex alia: vel enim existentia, ad quam productio terminatur, distinguitur objectivè & virtualiter à cæteris virtualitatibus, vel non? Si prius; ergo produci potest terminari ad existentiam, non produci ad cæteras virtualitates: probo consequentiam, nam, per te, idem tantum cognosci potest terminari ad existentiam, & non cognosci ad cæteras virtualitates, quia existentia distinguitur objectivè à cæteris virtualitatibus; si verò distinctio objectiva sufficiat ad verificanda hæc prædicata cognosci & non cognosci, de eadem re; sufficiet & ad verificanda hæc, produci & non produci, de eadem re. Denique existentia sequitur essentiam, si duæ essentia partiales Physicæ, sunt duæ existentia partiales Physicæ; si essentia partiales Metaphysicæ & objectivè distinctæ, sunt tot existentia partiales Metaphysicæ & objectivè inter se distinctæ, quot illæ; ergo productio terminari potest ad partiales existentias formalitatu, & consequenter ad unam partialem, non terminata ad aliam, non secus ac cognitio. Si posterius (quod ostendimus in

Metaphysica) ergo si productio terminetur ad existentiam, etiam cognitio ad existentiam terminari debet.

ccii. Nec dicas, productionem ad illas quidem terminari ut realiter idem, non verò ad illas ut objectivè inter se distinctas, eò quod, inquires, ut sic non sunt realiter: quia incidis in refutationem contra Scotistas & te supra factam; inde enim sequitur, productionem ad nihil terminari, & Petrum realiter nihil esse; quia Petrus nihil est realiter distinctum ab omnibus gradibus Metaphysicis objectivè inter se distinctis; ergo vel productio ad nihil terminatur, & Petrus nihil est realiter, vel terminatur ad illos gradus objectivè inter se distinctos, & Petrus ut secundum illos, est realiter productus.

cciii. Refellitur 3° ex absurdo: multi de salute hujuscæ suæ sententiæ desperabundi, mundum & rationem deserunt, ut in cælis ex mysterio SS. Trinitatis remedium supra rationem quærant: ita enim extrà mundum discurrunt; beneficio virtualis distinctionis potest Essentia Divina communicari, & non communicari Filiatio ei identificata, ergo similiter beneficio virtualis distinctionis potest in Petro v. g. concipi animal, & non concipi rationale. Quid enim absurdius, quam præconceptam velle tueri sententiam, per obscurissimas & profundissimas Mysterii SS. Trinitatis difficultates, ubi alia facilima, uti est nostra, occurrit? Per hoc tamen Adversarii non evadunt, nisi has absurdissimas sequelas admittant.

cciv. Prima: in Divinis producitur Filiatio & non producitur Essentia Divina ei identificata, ergo in creatis potest produci animalitas Petri, v. g. non producta rationalitate ei identificata.

ccv. Respondebunt fortè, esse disparitatem, eò quod non sit eadem fecunditas naturæ creatæ, quæ est Divinæ: verum se proprio gladio jugulant; infero, ergo à Divinis ad creatam nulla est consequentia. Deinde rogo, cur creatæ naturæ fecunditas non sit in hoc puncto similis Divinæ, cum de naturâ creatâ admittant posse verificari contradictoria concipi & non concipi, quæ non minus sunt contradictoria, quam produci & non produci, (ut toties probavimus) quæ de Natura Divina verificantur: si verò dicant, quod sicut in Divinis sic admittunt verificari produci & non produci, ut tamen in Divinis negèt verificari existere & non existere; ita quod in creatis sic admittant verificari concipi & non concipi, ut tamen in creatis negèt verificari produci & non produci: profunda quidem dicunt, & quæ ad Theologum magis, quam ad Philosophum spectant: sed vel ly *existere* accipiunt sic, ut sit solius absoluti sive personæ Divinæ, prout *in se est*, aut sic, ut sit etiam relativi sive personæ Divinæ, prout *est ad aliam*? si 1um, patet de Deo magis verificari nō posse existere & nō existere, quam Deum (de cujus essentia est esse) esse & non esse, esse chimæram, &c. Si 2um, cum Relationes in Divinis sint objectivè indivisibiliter sue existentiæ relativæ, & ipsæmet processiones activæ & passivæ, quibus mediis verificantur de Deo cōtradictoria *generare non generare, generari non generari, &c.* existere & nō existere sic relativè sunt illa ipsa quibus mediis verificatur de Deo cōtradictoria *generare & nō generare, &c.* quia illa his equivalent, *existere per generationem activam, non existere per generationem activam*; quia tamen quælibet existentiarum Relativarum tam necessariò existit, quam ipse Deus, non magis de quolibet verificari possunt *existere*

existere & non existere, quam Deum secundum esse patrem esse & non esse: secus autem fit pro *produci & non produci* in Divinis; quia vel illa afficiunt duas relationes realiter inter se distinctas, vel essentiam & relationem; in creatis autem nil simile reperies; sed contradictoria *concipi & non concipi* de eodem omnino absolute per te verificantur; unde contradictoria *produci & non produci* in creatis verificari debere, consequenter inferimus.

CCVI. Secunda: in Divinis relationes Patris & Filii distinguuntur inter se realiter, & non distinguuntur à Divina Essentia, cui identificantur; ergo etiam in creatis animalitas & rationalitas inter se distinguuntur realiter, (contra omnes) & non distinguuntur realiter à Petro cui identificantur; quod est trahere mysterium SS^{mæ} Trinitatis ad quodlibet ens creatum. Præterea

CCVII. Adde, posse plura Deo propter summam ejus infinitatem & infinitam perfectionem convenire, quæ creaturis propter earum limitationem & imperfectionem repugnant; nam Deus intelligit per suam substantiam, non creatura: Deus est immutabilis, non creatura: Deus est à se, creatura à Deo: Deus producit secundum Relationem Filiationis, non secundum Essentiam: communicatur secundum Essentiam, non secundum Relationem. Quo jure igitur à Divinis ad creata argumentantur adversarii; & potius non dicunt, attentà Deo dandà summā, quæ dari potest, simplicitate; infinita Dei perfectio exigit, ut potius in Deo de eadē ut in se indivisibili virtualitate contradictoria verificari adstruamus, quam ea non nisi de diversis virtualitatibus (quæ tamen, etiam gratis datæ, non sufficiunt, ut statim n. 209. videbitur) verificari posse concedendo summam Dei simplicitatem destruiamus.

RESOLUTIO III.

CCVIII. Dico 3°. prædicata, quæ apud Scotistas formaliter ex natura rei, sive ante intellectum; apud Thomistas objectivè post intellectum, distinguuntur; non nisi ratione formali extrinseca, sive ex parte actus, distingui debent.

CCIX. Probatur 1°. quia nulla necessitas majoris inter illa distinctionis; nec distinctio Scotistica formalis, aut Thomistica objectiva eos juvat ad explicanda contradictoria, ad quorum explicationem adinventæ sunt, ergo, &c. Probatur assumptum pro 2^a parte; quia intelligere non intelligere, producere non producere, communicari non communicari sunt prædicata realia, & realiter rei convenientia; intelligi autem non potest, quomodo idem realiter, communicetur realiter & non communicetur realiter: dum enim Scotistæ dicunt, communicari realiter secundum unam formalitatem, & secundum aliam non communicari realiter; Thomistæ verò communicari realiter secundum unam virtualitatem objectivam & non secundum aliam; contradictoria loquuntur; quia non datur realiter una & alia formalitas, una & alia virtualitas objectiva; sed una tantum realiter; unde dicunt illam realiter communicari, & realiter non communicari, quæ manent inintelligibilia, ergo, &c.

CCX. Confirmatur refutatione aliarum sententiarum, & solutione Objectionum. Pro clariori tamen nostræ sententiæ expositione, fit

SUPPOSITUM I.

CCXI. Suppono 1°. eandem rem realiter simpliciter, sive idem indivisibile objectum rea-

liter, absolute & secundum se sumptum, distinctè concipi & non distinctè, sed confusè, concipi per eundem actum, non minus contradictoriè pugnare, quam illud concipi & non concipi absolute & sine addito. Ratio est, quia, tam sunt contradictoria affirmatio & negatio modi de eodem, quam affirmatio & negatio rei de eodem; ibi autem sunt affirmatio & negatio modi distinctè de eodem indivisibili objecto realiter. Hinc

CCXII. Colliges, Petrum v. g. secundum se & absolute sumptum non magis posse ex parte sua distinctè & non distinctè sive confusè eodem actu concipi, quam concipi & non concipi; quia Petrus secundum se & absolute sumptus est quidpiam objectivè indivisibile.

SUPPOSITUM II.

CCXIII. Suppono 2°. idem indivisibile objectum, sive eandem rem objectivè indivisibilem relativè & cum comparatione ad diversos terminos sumptam, posse concipi distinctè per ordinem ad unum terminum, & non distinctè per ordinem ad alium. Ratio est, quia res ut sic sumpta, est objectivè multiplex, propter diversos terminos ordinum & relationum, sub quibus repræsentatur: nec rem aliquam objectivè simplicem distinctè concipi sub uno ordine, & non distinctè sub alio contradictoriè repugnant; quia non sunt affirmatio & negatio ejusdem de eodem ordine, sed de ordinibus diversis ex parte terminorum. Hinc

CCXIV. Colliges Petrum v. g. relativè sumptum posse distinctè cognosci cum comparatione & ordine ad sensationem, sive ut animal; & non distinctè cum comparatione & ordine ad ratiocinationem, sive ut hominem.

CCXV. Nec dicas, hinc sequi, Petrum concipi inadæquatè quoad intrinseca; quia reverà concipiuntur omnia ipsius prædicata intrinseca, & omnes etiam ordines & relationes, quas dicit ad diversos terminos, secundum quod dicunt formaliter in recto & ex parte fundamenti; & solum non concipiuntur omnes ordinum & relationum termini qui sunt realiter distincti; quod est tantum Petrum inadæquatè concipi quoad extrinseca, & ex parte actus, id est, per actum, qui Petrum non repræsentat cum ordine ad omnes terminos, ad quos dicit ordinem; sic Petrus dicitur inadæquatè concipi quoad extrinseca & ex parte actus, cum concipitur cum ordine ad sensationem, & non cum ordine ad ratiocinationem: per extrinseca autem hic intelligis non identificata, quia certum est quod sensatio, ratiocinatio, &c. sint in Petro, & hoc sensu ei intrinseca sint.

SUPPOSITUM III.

CCXVI. Suppono 3°. unam eandemque cognitionem posse esse diverso respectu ex parte sua distinctam & confusam. Distinctam quidem respectu operationis in ordine ad quam suum objectum distinctè cognoscit, id est, ratione cujus objectum suum à cæteris, quibus ipsa non convenit, distinguit; confusam verò respectu operationis, in ordine ad quam suum objectum distinctè non cognoscit, id est, ratione cujus objectum suum à cæteris, quibus ipsa non convenit, non distinguit, sed confundit: sic cognitio Petri respectu sensationis, ratione cujus Petrum distinguit à cæteris, quibus ipsa non convenit, dicitur distincta: respectu verò ratiocinationis, ratione cujus (quia scilicet eam non